ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرى حالقى مەن ۇرپاقتاردىڭ ورتاق گۇلدەنىپ ـ كوركەيۋى ٴۇشىن

(باسى 2 ـ بەتتە)

"ٴبىزدىڭ ەڭ ماشاقاتتى كەزدەرىمىزدە جۇڭگو بىزگە ەڭ ەرتە كومەك كورسەتكەن مەملەكەت". لوپەز ٴزۇڭتۇڭ تولقىپ كەتكەندەي بولدى: "جۇڭگو بىزبەن ٴبىر ـ بىرلەگەن كەڭىستىك كوپىرىن سالىپ، بىزدە تاپشى بولىپ وتىرعان ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالداردى تولاسسىز جەتكىزىپ بەرىپ، ٴبىزدىڭ قيىن وتكەلدەن وتۋىمىزگە كومەكتەستى".

دۇنيە ٴجۇزى جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس ىندەتى جايپاپ تارالعان مەزگىلدەن ٴوتتى، دەسەدە لوپەز ٴزۇڭتۇڭ جۇڭگونىڭ شۇعىل كومەگىن ٴالى دە كوكەيىنەن شىعارمادى. ٴتوراعا شي جينپيڭمەن كەزدەسكەندە، ول العىستى سەزىمىن بىلدىرۋگە اسىقتى.

"كوزىمىزدىڭ تىرىسىندە ادامزات ٴومىر سۇرۋگە بولاتىن تاعى ٴبىر پلانەتانى تابا الماۋىمىز مۇمكىن". سان ـ فرانسيسكودا ساپاردا بولعان كەزىندەگى ٴتوراعا شي جينپيڭنىڭ وسى ٴسوزى ادامداردى تەرەڭ ويعا سالدى.

تۇرلىشە ۇلكەن قۇرلىقتارعا ورنالاسقانىمەن، ٴبىر ـ بىرىنەن شالعايدا بولعانىمەن، ٴبارى بىردەي ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرى ۇلكەن شاڭىراعىنىڭ مۇشەسى، ٴبارى بىردەي جەر شارى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى، ٴبارى بىردەي ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسى.

كەيبىرەۋى جۇڭگومەن اراسىن مۇحيت ٴبولىپ جاتقان تىنىق مۇحيت ارال ەلى ——

"جۇڭگو ۇلى مەملەكەت، ٴىرى، شاعىن ەلدەردىڭ بارلىعىنىڭ تەپە ـ تەڭ بولۋىنا باستان ـ اياق تاباندى بولدى، فيجي جاق ٴتوراعا شي جينپيڭنىڭ دۇنيە جۇزدىلىك باسشىلىق قابىلەتىنە سۇيىنەدى"، ـ دەدى مىندەتتە وتىرعانىنان كەيىن ٴتوراعا شي جينپيڭمەن تۇڭعىش رەت كەزدەسكەن فيجي ٴزۇڭلي رابۋكا.

"جۇڭگونىڭ تىنىق مۇحيتتاعى ارال ەلدەرىمەن قارىم ـ قاتىناستى دامىتۋى اشىق تا بۇكپەسىز، جەكەشىلدىگى جوق، 3 ـ جاققا باعىتتالماعان. ٴتوراعا شي جينپيڭنىڭ ٴسوزىنىڭ ٴمانى تەرەڭ.

مەملەكەت جاعدايى ۇقساماعانىمەن، رابۋكا ٴزۇڭلي جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋدىڭ تابىستى جولىنان شابىت الۋدى ٴالى دە شىنايى ٴۇمىت ەتتى.

ول ىقىلاستى تۇردە مىنالاردى ٴبىلدىردى: "ٴتوراعا شي جينپيڭ العا قويعان الەمدىك داموۋ باستاماسى، الەمدىك حاۋىپسىزدىك باستاماسى، الەمدىك وركەنيەت باستاماسى الەمدىك تۇستىك ەلدەردىڭ داموۋى مەن مۇددەسىن قورعاۋعا جانە جەبەۋگە پايدالى. فيجي جاق جۇڭگو جاقپەن سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، فيجيدىڭ وسىزاماندانۋعا بەت الۋ جولىن تاڭداۋىنا جانە ونىمەن ويداعىداي جۇرۋىنە دەم بەرۋىن ٴۇمىت ەتەدى".

كەيبىرەۋى جۇڭگومەن اراسىن تەڭىز ٴبولىپ تۇرعان دوس كورشىلەر ——

"ٴبىزدىڭ بانگكوكتا وتكىزگەن ديدارلاسۋىمىز ٴالى ەسىمدە، ول ازيا ـ تىنىق مۇحيت ەكونوميكالىق سەلبەستىك ۇيىمى باسشىلارىنىڭ بەيرەسمي ٴماجىلىسى كەزى دە بولاتىن". برۋنەي سۇلتانى حاسانال بالاي دەدى: برۋنەيدىڭ جۇڭگومەن دوستىق بارىس ـ كەلىسى اردان جالعاسقان، برۋنەي جاق ەكونوميكا ـ ساۋدا، اۋىل شارۋاشىلىعى، بالىق شارۋاشىلىعى، جاسىل ەنەرگيا سياقتى سالالارداعى سەلبەستىكتى كۇشەيتۋگە ۇزدىكسىز كۇش سالىپ، "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" جوعارى ساپالى بىرگە قۇرۋدى بەلسەنە ىلگەرىلەتۋدى قالايدى.

"بۇگىن كونە دوسىمەن تاعى كەزدەسكەنىمدە، ەرەكشە جاقىن سەزىندىم." ٴتوراعا شي جينپيڭ مىنانى ٴبىلدىردى: جۇڭگو جاق شىعىس ازيا سەلبەستىگىنە ايرىقشا ٴمان بەرەدى، برۋنەي سياقتى شىعىس وڭتۇستىك ازيا ەلدەرى وداعىنداعى ەلدەرمەن بىرگە وڭىرلىك ەكونوميكانىڭ ٴبىر تۇلعالانۋىن ىلگەرىلەتىپ، شىعىس ازيا سەلبەستىگىنىڭ دۇرىس بەتالىسىن قورعاۋدى قالايدى.

كەيبىرەۋى جۇڭگومەن ىرگەلەس كورشى ——

ارادا ٴبىر جىل سالىپ تاعى دا كەزدەسكەندە، ٴتوراعا شي جينپيڭ مەن جاپونيا باس ٴۋازىرى انتيان ۋىنشيۇڭ جۇڭگو مەن جاپونيانىڭ 4 ساياسي حۇجاتىنىڭ پرينسيپى مەن ورتاق تانىمىنا بويسۇنىپ، ستراتەگيالىق ٴوزارا تيىمدىلىك جەتكىزۋ قارىم ـ قاتىناسىن جاپپاي ىلگەرىلەتۋ سىندى ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ورنىن قايتادان تۇراقتاندىرىپ، جاڭا ٴداۋىر تالابىنا ۇيلەسەتىن سىندارلى، ورنىقتى جۇڭگو ـ جاپونيا قارىم ـ قاتىناسىن ورناتۋعا كۇش سالاتىندىقتارىن قايتالاي دارىپتەدى.

…

مەملەكەت مەيلى ۇلكەن ـ كىشى بولسىن، مەيلى قاي جەردەن كەلسىن، كوپشىلىك ٴبىر اراعا باس قوسىپ، بەيبىت، ورنىقتى، گۇلدەنگەن ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرى ۇلكەن شاڭىراعىن بىرگە قۇرۋدى ورتاق ارماندادى. ال جۇڭگومەن بارىس ـ كەلىس جانە سەلبەستىك توتەنشە ماڭىزدى.

ٴبىر جىلدان استام ۋاقىتتىڭ الدىندا اشىلعان جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ 20 ـ قۇرىلتايى جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋ ارقىلى مەملەكەتتى قۋدىرەتتەندىرۋ قۇرىلىسى، ۇلتتى گۇلدەندىرۋ ۇلى ٴىسىن جاپپاي ىلگەرىلەتۋدىڭ جاڭا جورىعىن باستادى. جاڭا جورىقتاعى جۇڭگو ازيا ـ تىنىق مۇحيت وڭىرىنە، دۇنيە جۇزىنە نە اكەلەدى؟

پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنان كەيىنگى ٴتوراعا شي جينپيڭنىڭ تۇڭعىش رەتكى امەريكاداعى ساپارى تۇرلىشە تۇرعىدان امەريكاعا، ازيا ـ تىنىق مۇحيت وڭىرىنە، دۇنيە جۇزىنە جاندى دا تارتىمدى جۇڭگو حيكاياسىن باياندادى.

"تاياۋدا ٴبىز 6 ـ كەزەكتى جۇڭگو حالىقارالىق يمپورت كورمەسىن ٴساتتى وتكىزىپ، امەريكانى قامتىعان 128 مەملەكەتتەن كەلگەن 3400دەن استام كاسىپورىندى كورمەگە قاتىناسۋعا باۋرادىق، امەريكا كورمەسىنىڭ كولەمى ٴۇرتىس 6 كەزەك ەڭ كەڭ بولدى". امەريكا دوستىق ۇيىمدارىنىڭ بىرلەسكەن قارسى الۋ قوناعاسىندا ٴتوراعا شي جينپيڭ ەندى عانا ٴساتتى وتكىزىلگەن يمپورت كورمەسىن تىلگە الىپ، ناقتى ساندار ارقىلى دۇنيە جۇزىنە "ٴبىر ميلليارد 400 ميلليوننان استام جۇڭگو حالقىنىڭ وسىزامانداناۋعا قادام تاستاۋى جۇڭگونىڭ دۇنيە جۇزىنە اكەلگەن وراسان زور ورايى ەكەندىگىن" ٴتۇسىندىردى.

"قازىر بۇكىل جەر شارىنداعى فوتوۆولتتىق ەلەكتر گەنەراتور اگرەگاتتارىنىڭ سيىمدىلىعىنىڭ جارتىسىنا جۋىعى جۇڭگودا، بۇكىل جەر شارىنداعى جاڭا ەنەرگيالى اۆتوكولىكتەردىڭ جارىمىنان استامى جۇڭگودا قاتىناۋدا، بۇكىل جەر شارىنداعى جاڭادان قوسىلعان جاسىلداندىرۋ اۋماعىنىڭ تورتتەن ٴبىرى جۇڭگودان كەلگەن. ٴبىز 2030 ـ جىلدان بۇرىن كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارىلۋىن ەڭ جوعارى مانگە جەتكىزۋگە، 2060 ـ جىلدان بۇرىن كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۋدى جۇزەگە اسىرۋعا كۇش سالامىز. ٴبىز ايتقانىمىزدى ورىندايمىز". ٴار جاق كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان جاسىل دامۋدى تىلگە العاندا، ٴتوراعا شي جينپيڭ بولاشاققا قادام تاستاعان ادام مەن تابيعاتتىڭ جاراسىمدى قاتار ٴومىر ٴسۇرۋىنىڭ تاماشا كەلەشەگىن بەينەلەدى.

"وتكەن ايدا جۇڭگو 3 ـ كەزەكتى 'ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول' حالىقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەلىلەر تالقى مىنبەرىن ٴساتتى وتكىزىپ، 458 ٴتۇرلى جەتىستىكتى قالىپتاستىردى، جۇڭگونىڭ فينانس قۇرىلىمدارى 780 ميلليارد يۋان حالىق اقشاسىنداعى 'ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول' نىساندارىنا قارجى قۇراۋ تەرەزەسىن قۇردى، جۇڭگو مەن شەتەل كاسىپورىندارى 97 ميلليارد 200 ميلليون امەريكا دوللارلىق ساۋدا سەلبەستىگى كەلىسىمىنە كەلدى، بۇل 'ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى' بىرگە قۇرۋدىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن ىلگەرىلەتىپ، الەمنىڭ ۇلاسۋىنا، تۇتاسۋىنا، داموۋىنا، گۇلدەنۋىنە جەبەۋگە قۋاتتى قوزعاۋشى كۇش ۇستەيدى". ازيا ـ تىنىق مۇحيت ونەركاسىپ ـ ساۋدا سالاسىنداعى دوستارىمەن كەڭەس وتكىزگەندە، ٴتوراعا شي جينپيڭ "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرۋدىڭ جارقىن بولاشاعىنا كوز جىبەردى.

"جۇڭگو بەيبىت داموۋ جولىمەن جۇرۋگە تاباندى بولادى، داموۋداعى ٴتۇبىرلى ماقسات — جۇڭگو حالقىن تاماشا تۇرمىسقا كەنەلتۋ، بىرەۋدىڭ ورنىن باسۋ ەمەس. سان ـ فرانسيسكودا ٴتوراعا شي جينپيڭ بالاي دەپ تەرەڭ اتاپ كورسەتتى: "ٴتىپتى دە ويداعىداي قىزمەت ىستەۋ، ٴتىپتى دە كوڭىلدەگىدەي تۇرمىس كەشىرۋ، بالالاردىڭ ٴتىپتى دە ويداعىداي ەسەيىپ ـ ەرجەتۋى، مىنە بۇل ٴبىر ميلليارد 400 ميلليون جۇڭگو حالقىنىڭ شىنايى تىلەگى".

30 جىلدىق ەرەكشە بارىسقا قايىرىلا قاراساق، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرى ۇلكەن شاڭىراعىنىڭ ٴبىر مۇشەسى رەتىندە، جۇڭگونىڭ داموۋى ازيا ـ تىنىق مۇحيت وڭىرىنەن باستالعان، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرىنىڭ ارقاسى؛ بولاشاقتى بەتكە الىپ، جاڭا جورىققا قادام تاستاعان جۇڭگو ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرىن ۇزدىكسىز تيانىقتاپ، ازيا ـ تىنىق مۇحيت وڭىرىنە باقىت جاراتادى. كەلەسى "جۇڭگو" ٴالى سول جۇڭگو.

"مەن ٴسىزدى ىستىق ىقىلاسپەن ۇسىنىس ەتەمىن، ٴسىزدىڭ 2024 ـ جىلعى ازيا ـ تىنىق مۇحيت ەكونوميكالىق سەلبەستىك ۇيىمى باسشىلارىنىڭ بەيرەسمي ماجىلىسىنە قاتىناسۋىڭىزدى ٴارى پەرۋدە تاعى دا مەملەكەتتىك ساپاردا بولۋىڭىزدى ٴۇمىت ەتەمىن". سان ـ فرانسيسكو ٴماجىلىسى اياقتاماي جاتىپ، كەلەر جىلعى ازيا ـ تىنىق مۇحيت ەكونوميكالىق سەلبەستىك ۇيىمى ٴماجىلىسىنىڭ داياشىسى پەرۋدىڭ ٴزۇڭتۇڭى بولۋارتە الدىن الا قيمىلدادى. ٴتوراعا شي جينپيڭ ونىمەن كەزدەسكەندە، بولۋارتە ٴزۇڭتۇڭ ٴتوراعا شي جينپيڭدى ۇسىنىس ەتۋگە اسىقتى.

كەلەسى "التىن 30 جىلدى" كوزدەپ سان ـ فرانسيسكودان اتتاندى، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرى حالقى مەن ۇرپاقتاردىڭ ورتاق گۇلدەنىپ ـ كوركەيۋى ٴۇشىن، دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن داموۋى ٴۇشىن، ادامزاتتىڭ اناعۇرلىم كوركەم بولاشاعى ٴۇشىن، ٴتوراعا شي جينپيڭ جاڭا داۋىردەگى جۇڭگونى باستاپ، سان مىڭ شاقىرىم جورىقتا ايالسىز العا تارتۋدا.

(قاتىناسقان تىلشىلەر ياڭ يجۇن، سۇن ي، سۋ لياڭ، ۋىن شين)

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 11 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنى سان ـ فرانسيسكودان بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەكىنشى، ەسىك اشۋ بەتالىسىنا تاباندى بولۋ كەرەك. ەركىن، اشىق ساۋدانى، قارجى قوسۋدى قورعاپ، دۇنيە جۇزىلىك ساۋدا ۇيىمىن وزەك ەتكەن كوپ جاقتى ساۋدا ٴتۇزىلىسىن قولداپ ٴارى كۇشەيتىپ، الەمدىك كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ، قامداۋ تىزبەگىنىڭ ورنىقتىلىعىن، ىركىلىسسىزدىگىن قورعاپ، ەكونوميكا ـ ساۋدا ماسەلەسىن ساياسيلاندىرۋعا، قارۋلاندىرۋعا، جاپپاي حاۋىپسىزدىككە تىرەۋگە قارسى تۇرۋ كەرەك. وڭىرلىك ەكونوميكانىڭ ٴبىر تۇلعالانۋىن بۇلجىماي ىلگەرىلەتىپ، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ەركىن ساۋدا رايونى اياق الىسىن جەدەل ىلگەرىلەتۋ كەرەك. جۇڭگونىڭ 3 ـ كەزەكتى "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" حالىقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەلىلەر تالقى مىنبەرىن ٴساتتى وتكىزۋى الەمدىك ۇلاستىرۋدى، تۇتاستىرۋدى جەبەۋگە، اشىق دۇنيە ٴجۇزى ەكونوميكاسىن ورناتۋعا جاڭا قوزعاۋشى كۇش ۇستەدى.

ٴۇشىنشى، جاسىل داموۋعا تاباندى بولۋ كەرەك. ادام مەن تابيعاتتىڭ جاراسىمدى قاتار ٴومىر سۇرۋىنە تاباندى بولىپ، داموۋ تاسىلىندە جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى بولۋعا قاراي تيپ وزگەرتۋدى جەدەل ىلگەرىلەتىپ، كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارىلۋىن تومەندەتۋدى، لاستانۋدى ازايتۋدى، جاسىلدى كەڭەيتۋدى، ارتۋدى سايكەستى ىلگەرىلەتىپ، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرىنىڭ ارتۋداعى جاسىل ٴتۇس نەگىزىن بەكەمدەۋ كەرەك. جۇڭگو ەكولوگيانى الدىڭعى ورىنعا قويۋ، جاسىل داموۋ جولىمەن جۇرۋگە تاباندى بولىپ، كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارىلۋىن ەڭ جوعارى مانگە جەتكىزۋدى، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۋدى بەلسەندى، ۇتىمدى تۇردە ىلگەرىلەتتى. ٴبىزدىڭ ازيا ـ تىنىق مۇحيت ەكونوميكالىق سەلبەستىك ۇيىمىنىڭ جاسىل اۋىل شارۋاشىلىعى، باياندى قالا، ەنەرگيانىڭ تومەن كومىر قىشقىل گازدى بولۋعا قاراي تيپ وزگەرتۋى، تەڭىز ـ مۇحيتتىڭ لاستانۋىنان ساقتانۋ جانە ونى وڭداۋ سياقتى سەلبەستىك باستامالارىن العا قويۋىمىز تازا، كورىكتى ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرىن بىرگە قۇرۋدى ىلگەرىلەتەدى.

ٴتورتىنشى، جالپىعا تيىمدىلىك جەتكىزىپ، بىرگە يگىلىكتەنۋگە تاباندى بولۋ كەرەك. بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ 2030 ـ جىلعا دەيىنگى باياندى داموۋ كەڭەستىك ٴتارتىبىن جاپپاي تياناقتاندىرىپ، داموۋ ماسەلەسىن حالىقارالىق كەڭەستىك ٴتارتىپتىڭ وزەكتى ورنىنا قايتا قويۋدى ىلگەرىلەتىپ، داموۋ ستراتەگيالارىن ٴتۇيىلىستىرۋدى تەرەڭدەتىپ، الەمدىك داموۋ قىزىل سيفرىن بىرگە شەشۋ كەرەك. ٴار جاقتىڭ الەمدىك داموۋ باستاماسىنا بەلسەنە ات سالىسىپ، كەدەيلىكتى ازايتۋ، استىق حاۋىپسىزدىگى، ونەركاسىپتەندىرۋ، داموۋعا قارجى توپتاۋ سياقتى سالالارداعى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، الەمدىك داموۋ ورتاق تۇلعاسىن قۇرىپ، ٴار ەل حالقىن وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسى جەتىستىگىنەن بىرگە يگىلىكتەندىرۋىن قارسى الامىز. جۇڭگو الداعى جەردە ازيا ـ تىنىق مۇحيت ەكونوميكالىق سەلبەستىك ۇيىمىنىڭ ەكونوميكالىق، تەحنيكالىق سەلبەستىك ورىستەتۋىن ۇزدىكسىز قولداپ، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرىنىڭ داموۋ اۋماعىن بىرگە زورايتادى.

شي جينپيڭ بالاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو قازىر جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋ ارقىلى مەملەكەتتى قۋدىرەتتەندىرۋ قۇرىلىسى، ۇلتتى گۇلدەندىرۋ ۇلى ٴىسىن جاپپاي ىلگەرىلەتۋدە. جۇڭگو بەيبىت داموۋ جولىمەن جۇرۋگە تاباندى بولىپ، جوعارى ساپالى داموۋعا تاباندى بولىپ، جوعارى دەڭگەيدە سىرتقا ەسىك اشۋعا تاباندى بولىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋ ارقىلى دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەلدىڭ وسىزاماندانۋىن جۇزەگە اسىرۋىن ىلگەرىلەتۋگە جاڭا ورايى ازىرلەيدى. جۇڭگو ٴار جاقپەن بىرگە قولشىنىپ، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرى سەلبەستىگىنىڭ اناعۇرلىم كوپ سۇبەلى جەتىستىككە قول جەتكىزۋىن ىلگەرىلەتىپ، ازيا ـ تىنىق مۇحيت ٴوڭىرىنىڭ كەلەسى "التىن 30 جىلىن" بىرگە تۋلەتۋدى قالايدى!

ٴماجىلىستى امەريكا ٴزۇڭتۇڭى بايدەن باسقاردى، نەگىزگى تاقىرىبى — "بارلىق ادامعا مىقتى جانە باياندى بولاشاق جاراتۋ".

ٴماجىلىس «2023 ـ جىلعى ازيا ـ تىنىق مۇحيت ەكونوميكالىق سەلبەستىك ۇيىمى باسشىلارىنىڭ سان ـ فرانسيسكو جارناماسىن» جاريالادى.

ۋاڭ ي ماجىلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۋەجايعا بارا جاتقان جولىندا حۋارىن، حۋاجياۋلار جانە جۇڭگونىڭ شەتەلدە وقىپ جاتقان وقۋشىلارىنىڭ ۋاكىلدەرى جولدىڭ ەكى جاعىنا جينالىپ، جۇڭگو ـ امەريكا ەكى ەلدىڭ مەملەكەت تۋىن بۇلعاپ، ٴتوراعا شي جينپيڭدى ىستىق ىقىلاسپەن اتتاندىرىپ، ساپاردا تولىق تابىسقا قول جەتكىزگەندىگىن قۇتتىقتادى.

جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۋروسىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ورتالىق كوميتەت كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ساي چي، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۋروسىنىڭ مۇشەسى، سىرتقى ىستەر مينيسترى ۋاڭ ي قاتارلى ساپارلاستارى وسى ۇشاقپەن بىرگە قايتىپ كەلدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ماجىلىستە اۆتونوميالى رايوندىق جاراتىلىستىق بايلىق مەڭگەرمەسىندەگى، بيڭتۋان جاراتىلىستىق بايلىق مەكەمەسىندەگى جاۋاپتى جولداستار جاڭا كەزەكتى كەن ىزدەۋدە تىڭ تابىسقا جەتۋ ستراتەگيالىق ارەكەتى قىزمەتىنىڭ جاعدايىنان مالىمەت بەردى. التاي ايماعى، قۇمىل قالاسى، باينعولين موڭعۇل اۆتونوميالى وبلىسى، اۆتونوميالى رايوندىق گەولوگيا مەكەمەسى، جۇڭگو عىلىم اكادەمياسى شينجياڭ ەكولوگيا جانە جاعراپيا زەرتتەۋ ورنى، جۇڭگو گەولوگيالىق تەكسەرۋ مەكەمەسى ٴۇرىمجى جاراتىلىستىق بايلىق جالپىلىق تەكسەرۋ ورتالىعى، شينجياڭ ياشين كومىر قاباتى گازىنا قارجى قوسۋ، اشۋ توبى، جۇڭگو مۇناي توبى شينجياڭ مۇناي الابى بولىمشە سەرىكتەستىگى، جۇڭگو مۇناي حيميا باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى بولىمشە سەرىكتەستىگى، باۋگاڭ توبى شينجياڭ 1 ـ تامىز بولات ـ تەمىر شەكتى سەرىكتەستىگى، زيجين كەن كاسىبى توبى باتىس سولتۇستىك شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ جاۋاپتى جولداستارى كەن بايلىعىن بارلاۋ، اشۋ شارالارىن، ونىمدىلىگىن جانە كەلەسى قادامداعى قىزمەت بەتالىسىن تانىستىردى. ماجىلىسكە قاتىناسقان باسشى جولداستار پىكىر اۋىستىردى.

ما شيڭرۇي اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت اتىنان جاراتىلىستىق بايلىق مينيسترلىگىنىڭ ۇزاق ۋاقىتتان بەرى شينجياڭ قىزمەتىن زور كۇشپەن قولداعاندىعىنا العىس ٴبىلدىردى. ول بالاي دەدى: كەن بايلىعى سياقتى ماڭىزدى بايلىقتار مەن كاسىپ سالالارىنىڭ بۇكىل ەلدىڭ ەكونوميكالىق كەلەلى جاعدايىنداعى ماڭىزدى رولىن اناعۇرلىم ويداعىداي ساۋلەلەندىرۋ — باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭعا جۇكتەگەن ماڭىزدى مىندەتى. جاراتىلىستىق بايلىق مينيسترلىگىنىڭ قولداۋى مەن كومەگىندە شينجياڭنىڭ كەن ىزدەۋ ارەكەتىندە كەلەلى تابىستارعا قول جەتىپ، ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن پارمەندى جەبەدى. شينجياڭنىڭ ەنەرگيا بايلىعى مول، اشۋ كومەسكى كۇشى زور. ٴبىز ساياسي دەڭگەيدى اناعۇرلىم جوعارىلاتىپ، شينجياڭنىڭ مەملەكەت جالپى جاعدايىنداعى ستراتەگيالىق ورنىن مىقتاپ يگەرىپ، مەملەكەتتىڭ ەنەرگيا، كەن بايلىعى جانە كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ، قامداۋ تىزبەگىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋ ستراتەگيالىق تۇرعىسىن شىعار ٴتۇيىن ەتۋگە تاباندى بولىپ، نازاردى جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال، جاپپاي دايەكتىلەندىرۋگە شوعىرلاندىرىپ، قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن، بورىشتى باتىل ارقالاپ، جاراتىلىستىق بايلىق مينيسترلىگىنىڭ جەتەكشىلىگىندە مەملەكەتتىڭ قاجەتىن، شينجياڭنىڭ قابىلەتىن تياناق ەتىپ، جاڭا كەزەكتى كەن ىزدەۋدە تىڭ تابىسقا جەتۋ ستراتەگيالىق ارەكەتىن جەدەل اتقارىپ، ٴبىر توپ ستراتەگيالىق كەن بايلىعىن جانە باسىمدىقتى يە كەن بايلىعىن بارلاۋدىڭ، اشۋدىڭ زاپاس ٴوڭىرىن، ستراتەگيالىق جالعاستىرۋ ٴوڭىرىن جەدەل قالىپتاستىرىپ، ماڭىزدى ەنەرگيا بايلىعىنىڭ قورىن مولايتىپ، ٴونىمىن جوعارىلاتۋدى ىلگەرىلەتۋىمىز كەرەك. كەن كاسىبىنىڭ تيپىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋدى جەدەلدەتىپ، جاسىل كەن كاسىبى كاسىپ سالاسى شوعىرىن بەلسەنە قۇرىپ، ۇزدىكسىز قارجى قوسۋ، ۇزدىكسىز بايقاۋ، ۇزدىكسىز بارلاۋ، ۇزدىكسىز تىڭ تابىسقا جەتۋ سىندى تاماشا اينالىمدى جۇزەگە اسىرىپ، شينجياڭنىڭ مەملەكەتتىك شەشۋشى كەن بايلىعى حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۋگە قوسقان ۇلەسىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋ كەرەك. جاراتىلىستىق بايلىق مينيسترلىگىنىڭ شينجياڭعا بۇرىنعىداي نازار اۋدارىپ، قولداۋ كورسەتىپ، مەملەكەت جەر بايلىعى كەڭىستىگىن جوبالاۋ جانە جەر، كەن بايلىعى سياقتى ماڭىزدى بايلىقتاردى قامتاماسىز ەتۋ جاقتارىندا اناعۇرلىم كوپ ساياساتتىق قولداۋ كورسەتىپ، شينجياڭنىڭ مەملەكەتتىك ستراتەگيالىق جالپى جاعدايىنا اناعۇرلىم ويداعىداي قىزمەت وتەۋىنە، ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن ىلگەرىلەتۋىنە ۇزدىكسىز قوزعاۋشى كۇش، ٴومىرشەڭدىك كۇش ۇستەۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

ۋاڭ گۋاڭحۋا بالاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جاڭا كەزەكتى كەن ىزدەۋدە تىڭ تابىسقا جەتۋ ستراتەگيالىق ارەكەتىن اتقارۋ — باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ، بەكىتۋىنىڭ رۋحىن دايەكتىلەندىرۋدەگى، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ تالابىن تياناقتاندىرۋداعى، ستراتەگيالىق كەن بايلىعىن بارلاۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، كەن كاسىبىنىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن ىلگەرىلەتىپ، ەل ىشىندەگى ەنەرگيا بايلىعىن قامتاماسىزداندىرۋ قابىلەتىن كۇشەيتۋدەگى كەلەلى شارا. شينجياڭنىڭ ەلىمىزدىڭ ەنەرگيا بايلىعىن قامتاماسىزداندىرۋ جۇيەسىندەگى ستراتەگيالىق ورنى توتەنشە ماڭىزدى، مەملەكەتتىڭ ەنەرگيا بايلىعى حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋ جاعىنداعى جاۋاپكەرشىلىگى اۋىر. شينجياڭنىڭ ەنەرگيا، كەن بايلىعىن اشۋدى كۇشەيتىپ، بايلىق باسىمدىعىن كاسىپ سالاسى باسىمدىعىنا اينالدىرۋ بۇقارانىڭ جۇمىستانۋىنا جەتەكشىلىك ەتىپ، ەكونوميكالىق قۋاتتى ارتتىرۋعا دا ٴتيىمدى. جاراتىلىستىق بايلىق مينيسترلىگى جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال، جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، شينجياڭنىڭ باسىمدىقتى يە كاسىپ سالاسىنىڭ داموۋىن ارقاۋ ەتىپ، ورتالىق قازىنانىڭ گەولوگيالىق تەكسەرۋ نىساندارىن اتقارۋ، كەن بايلىعىن تەكسەرۋ، بارلاۋ عىلىم ـ تەحنيكاسىنان قامال الۋ سياقتى جاقتاردا قولداۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، شينجياڭنىڭ ستراتەگيالىق سياقتى كەن بايلىعىن اشۋعا، پايدالانۋعا جانە قورىن مولايتىپ، ٴونىمىن جوعارىلاتۋعا دەم بەرىپ، شينجياڭنىڭ ەنەرگيا حيميا ونەركاسىبى، كەن بايلىعىن اشۋ سياقتى سالالارداعى كەڭىستىك پەن جەردەن پايدالانۋ قامتاماسىزدىعىن كۇشەيتەدى. شينجياڭ ەكولوگيانى ماڭداي الدى ورىنعا قويۋعا، جاسىل داموۋعا تاباندى بولىپ، جاسىل كەن كاسىبىن بەلسەنە دامىتىپ، كەن بايلىعىن بارلاۋ، اشۋ مەن ەكولوگيانى قورعاۋدىڭ قىزىل سىزىعىن، جاراتىلىستىق قورىق ساياساتىن سايكەستىرۋدى كۇشەيتىپ، قوردى مولايتىپ، ٴونىمدى جوعارىلاتۋ جانە ەكولوگيانى قورعاۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ويداعىداي ىستەپ، جوعارى ساپالى داموۋعا پارمەندى تىرەك بولۋى كەرەك.

چىن ۋيجۇن، ٴيۇسۇپجان مامەت، شۋە بين، ٴماردان مۇحيت، حا زىنگيۋ، جاراتىلىستىق بايلىق مينيسترلىگىنىڭ قاتىستى تاراۋلارى مەن ورىندارىنداعى جاۋاپتى جولداستار، اۆتونوميالى رايوننىڭ قاتىستى ايماق، وبلىس، قالالارىنداعى، قاتىستى ورىندارىنداعى نەگىزگى جاۋاپتى جولداستار، جەر ـ جەردىڭ جاراتىلىستىق بايلىقتى باسقارۋ تاراۋلارىنداعى جاۋاپتى جولداستار جانە قاتىستى گەولوگيالىق بارلاۋ ورىندارىنىڭ، گەولوگيالىق بارلاۋ كاسىپورىندارىنىڭ ۋاكىلدەرى اڭگىمە ماجىلىسىنە قاتىناستى.